

URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE
ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa

Informacja sygnalna

Data opracowania 26.09.2016 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl
tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12
faks 22 846 76 67

<http://warszawa.stat.gov.pl>

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W 2015 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

W sytuacji gospodarstw domowych w województwie mazowieckim w 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano:

- **większy wzrost dochodu rozporządzalnego niż wydatków,**
- **spadek spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych,**
- **poprawę, podobnie jak w latach poprzednich, wyposażenia gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania.**

Badanie budżetów gospodarstw domowych pełni ważną rolę w ocenie poziomu życia ludności, jest bowiem jedynym źródłem informacji o dochodach, wydatkach, spożyciu ilościowym żywności oraz o wyposażeniu gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania. Prowadzone jest metodą reprezentacyjną (opartą na próbie losowej), która daje możliwość uogólnienia (z określoną precyzją) uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe. W 2015 r. w województwie mazowieckim badaniem tym objęto 5612 gospodarstw domowych, a wyniki badania ustalono na podstawie oświadczeń osób biorących w nim udział.

Tabl. 1. **Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym**

L a t a	Ogółem	W tym			
		pracujących	pobierających świadczenia społeczne		pozostających na utrzymaniu
			razem	w tym emeryturę lub rentę	
2014	2,66	1,19	0,66	0,57	0,76
2015	2,65	1,21	0,65	0,56	0,74

Decydujący wpływ na poziom warunków życia członków gospodarstwa domowego ma **dochód rozporządzalny**, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Przeznaczany jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2015 r. w gospodarstwach domowych w województwie mazowieckim przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę wynosił 1756,15 zł. Kwota tego dochodu zwiększyła się o 3,1% (o 52,53 zł) w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i była wyższa od przeciętnego dochodu rozporządzalnego w kraju o 26,7% (o 369,99 zł).

W porównaniu z 2014 r. nastąpił wzrost dochodów z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie o 42,1% (o 15,85 zł) i dochodów z pracy najemnej o 3,5% (o 35,35 zł). Zmniejszyły się natomiast przeciętne miesięczne dochody z pracy na własny rachunek o 3,6% (o 7,59 zł). W 2015 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym wyniósł 1756,15 zł.

Tabl. 2. **Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

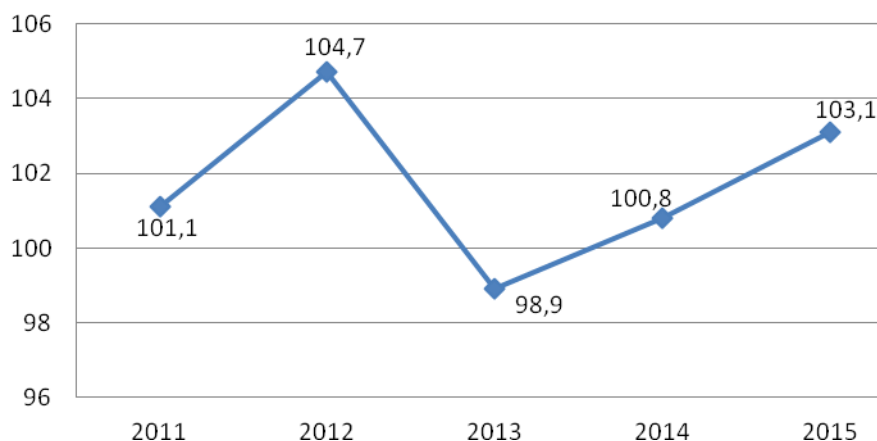
L a t a	Ogółem	W tym				Dochód do dyspozycji
		z pracy najemnej	z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	z pracy na własny rachunek	ze świadczeń społecznych	
w złotych						
2014.....	1703,62	1007,33	37,61 ^a	209,39	365,95	1638,97
2015.....	1756,15	1042,68	53,46 ^b	201,80	366,08	1691,00

a—b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: *a* — 34,49%, *b* — 12,64%.

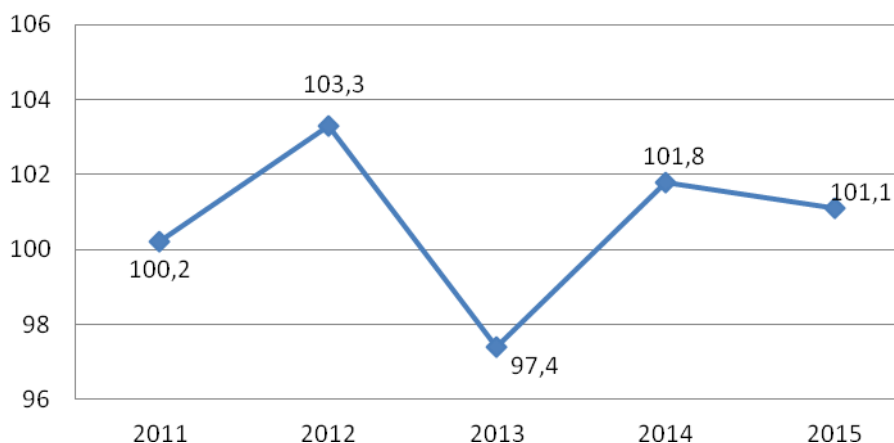
Na dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego składają się przede wszystkim dochody z pracy najemnej oraz dochody ze świadczeń społecznych. W 2015 r. ich udział w dochodzie rozporządzalnym wyniósł odpowiednio 59,4% i 20,8%.

W porównaniu z 2014 r. zwiększył się udział dochodów osiąganych z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie (o 0,8 p. proc.) oraz udział dochodów z pracy najemnej (o 0,3 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział dochodów z pracy na własny rachunek (o 0,8 p. proc.) i dochodów ze świadczeń społecznych (o 0,7 p. proc.).

Dynamika przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych
(rok poprzedni=100)

Dynamika przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych
(rok poprzedni=100)

W 2015 r. przeciętne **miesięczne wydatki** gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie wynosiły 1370,71 zł i były o 1,1% (o 15,30 zł) wyższe niż przed rokiem. Wydatki miesięczne ponoszone przez 1 osobę w województwie mazowieckim były o 25,6% (o 279,52 zł) wyższe niż przeciętnie ponoszone w kraju.

W stosunku do 2014 r. wzrosły wydatki na rekreację i kulturę (o 11,5%), zdrowie (o 9,0%), pozostałe towary i usługi (o 6,9%) oraz na odzież i obuwie (o 3,6%). W ujęciu rocznym spadek odnotowano wśród wydatków m.in. na edukację (o 23,5%), transport (o 3,6%) oraz na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 2,6%).

Tabl. 3. **Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

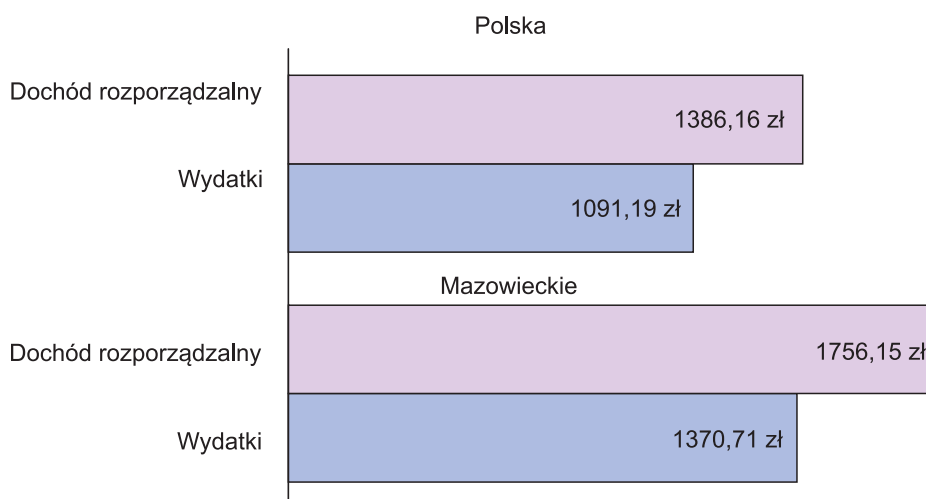
Wyszczególnienie	2014	2015		2014	2015
	w złotych		2014=100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	1355,41	1370,71	101,1	100,0	100,0
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1290,77	1305,55	101,1	95,2	95,2
w tym:					
żywność i napoje bezalkoholowe	289,13	285,26	98,7	21,3	20,8
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	34,43	33,52	97,4	2,5	2,4
odzież i obuwie	76,52	79,25	103,6	5,6	5,8
użytkowanie mieszkania i nośniki energii...	250,97	253,84	101,1	18,5	18,5
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	70,18	71,75	102,2	5,2	5,2
zdrowie	70,88	77,28	109,0	5,2	5,6
transport	133,43	128,59	96,4	9,8	9,4
łączność ^c	64,32	63,86	99,3	4,7	4,7
rekreacja i kultura ^d	103,27	115,19	111,5	7,6	8,4
edukacja ^e	32,11 ^f	24,55	76,5	2,4	1,8
restauracje i hotele	70,84	72,17	101,9	5,2	5,3
pozostałe towary i usługi ^a	82,91	88,64	106,9	6,1	6,5

^a Łącznie z wydatkami na ubezpieczenie na życie. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Łącznie z wydatkami na usługi internetowe. ^d Bez wydatków na usługi internetowe. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^f Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 25,36%.

W strukturze wydatków dominowały wydatki związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych kształtując się na poziomie 95,2% (podobnie jak przed rokiem). Najistotniejszą grupę stanowiły wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, na które gospodarstwa domowe przeznaczały przeciętnie 20,8% ogółu wydatków (o 0,5 p. proc. mniej niż w 2014 r.). Znaczącą grupą wydatków były opłaty ponoszone przez gospodarstwa domowe z tytułu użytkowania mieszkania i za korzystanie z nośników energii. W 2015 r. stanowiły one przeciętnie 18,5% ogółu wydatków (tak samo jak w 2014 r.).

Struktura wydatków gospodarstw domowych województwa mazowieckiego nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków w kraju. Największą różnicę odnotowano w wydatkach na żywność i napoje bezalkoholowe oraz na użytkowanie mieszkania i nośniki energii, których udział w województwie był odpowiednio o 3,2 p. proc. i 1,6 p. proc. niższy niż średnio w kraju. Natomiast wyższy od średniej krajowej był udział wydatków na rekreację i kulturę o 1,7 p. proc., restauracje i hotele o 1,1 p. proc. oraz na edukację o 0,8 p. proc.

Przeciętne miesięczne dochody i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2015 r.

Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych dostarczają informacji o spożyciu ilościowym artykułów żywnościowych zakupionych (za gotówkę i na kredyt) lub w inny sposób pozyskanych przez gospodarstwo domowe (z własnego gospodarstwa rolnego lub z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek; otrzymanych nieodpłatnie itp.).

W 2015 r. w województwie mazowieckim, w porównaniu z rokiem poprzednim, spadło spożycie m.in.: cukru — o 8,0%, pieczywa — o 6,1%, jaj — o 4,7%, olejów i tłuszczów — o 4,6%, wędlin i pozostałych przetworów mięsnych — o 3,9%, jogurtów — o 3,6%, mleka — o 3,5%. Wzrosło natomiast spożycie np. wód mineralnych i źródlanych — o 8,6%, soków owocowych i warzywnych — o 4,7%, kawy, herbaty, kakao — o 4,3%, mięsa surowego — o 1,1% owoców — o 0,3%.

Tabl. 4. **Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

Wyszczególnienie	2014	2015
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	6,06	5,76
w tym pieczywo ^b	3,59	3,37
Mięso ^c w kg	5,15	5,08
w tym:		
mięso surowe ^c	2,82	2,85
wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^d	2,07	1,99
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,34	0,33
Mleko ^f w l	3,11	3,00
Jogurty w kg	0,55	0,53
Sery i twarogi ^g w kg	0,86	0,86
Jaja w szt.	11,39	10,86
Oleje i tłuszcze ^h w kg	1,08	1,03
Owoce ⁱ w kg	4,00	4,01
Warzywa w kg	8,80	8,72
Cukier w kg	1,12	1,03
Kawa, herbata, kakao w kg	0,23	0,24
Wody mineralne i źródlane w l	4,89	5,31
Soki owocowe i warzywne w l	1,07	1,13

^a Bez mąki ziemniaczanej. ^b Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. ^c Łącznie z boczkiem surowym. ^d Łącznie z wyrobami garnażeryjnymi; bez przetworów podrobowych. ^e Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz bez konserw rybnych. ^f Bez zagęszczonego i w proszku. ^g Bez serków słodkich. ^h Bez boczku surowego. ⁱ Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że w 2015 r. powszechnie występującymi w gospodarstwach domowych dobrami trwałego użytkowania były dobra uważane za niezbędne do ich funkcjonowania, jak chłodziarki, chłodziarko-zamrażarki czy pralki automatyczne.

W porównaniu z 2014 r. w badanych gospodarstwach domowych województwa mazowieckiego nastąpiła dalsza poprawa ich wyposażenia w dobra trwałego użytkowania. Największy przyrost udziału gospodarstw domowych wyposażonych w dane dobro odnotowano w odniesieniu do: komputerów osobistych z dostępem szerokopasmowym (o 6,2 p. proc.), urządzeń do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 3,5 p. proc.), kuchenek mikrofalowych (o 2,1 p. proc.) oraz zmywarek do naczyń (o 1,3 p. proc.). Spadek odsetka gospodarstw domowych wystąpił natomiast w przypadku wyposażenia np. w odtwarzacz DVD (o 3,4 p. proc.), zamrażarkę (o 1,7 p. proc.), aparat fotograficzny cyfrowy (o 1,0 p. proc.), zestaw kina domowego (o 0,8 p. proc.).

Tabl. 5. **Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania**^a

Wyszczególnienie	2014	2015
	w % ogółu gospodarstw domowych	
Chłodziarka, chłodziarko-zamrażarka	98,6	99,3
Telefon komórkowy	95,9	96,7
Odbiornik telewizyjny	95,4	95,5
Automat pralniczy	94,3	95,4
Komputer osobisty	77,4	78,5
w tym z dostępem do Internetu	75,5	77,3
w tym z dostępem szerokopasmowym	58,3	64,5
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.....	62,6	66,1
Samochód osobowy	64,8	64,7
Kuchenka mikrofalowa	56,1	58,2
Aparat fotograficzny cyfrowy	56,1	55,1
Odtwarzacz DVD	46,9	43,5
Drukarka	40,6	39,9
w tym drukarka wielofunkcyjna.....	24,7	25,8
Zmywarka do naczyń	31,4	32,7
Zestaw kina domowego	15,2	14,4
Zamrażarka	15,2	13,5

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

Badanie budżetu gospodarstw domowych jest badaniem ankietowym, zrealizowanym przy udziale ankierów statystycznych, którzy odwiedzali wylosowane gospodarstwa domowe, zachęcali do udziału w badaniu oraz służyli pomocą przy wypełnianiu formularza. Wylosowane gospodarstwo domowe reprezentuje wiele innych gospodarstw o podobnych cechach. Liczy się każda odpowiedź, stąd respondentom, którzy wzięli udział w badaniu należą się szczególne podziękowania. Bez ich udziału w dobrowolnym badaniu ankietowym nie byłoby możliwe obserwowanie zmian zachodzących we współczesnym społeczeństwie.